

Kælderpigerne

– eller hvordan ghetto-feminismen blev født

Af *Benedicta Pécseli*

Samira Bellil:
Dans l'enfer des tournantes.
 Postface inédite de l'auteur.
 310 s. Kr. 89,75.
 folio documents.

”Jaïd er kvarterets hotteste fyr, mørk, håret barberet af, med øjne af sort intensitet som burde gøre mig bange. Jeg var sendt på kostskole af mine forældre – til genopdragelse – og havde sommerferie. Trods udgangsforbud var jeg ude hele tiden, med mine veninder, rundt omkring i kvarteret, og jeg kom lige fra Paris hvor jeg havde købt de lækreste cowboystøvler sammen med en veninde. Jeg var 13, Jaïd var 19, han syntes jeg var spændende. Jeg havde den alder, hvor hovedet var fuldt af film om hvor fantastisk livet kunne

være. Min mund var fuld af slang, obskøne ord, mine omgivelser elendige, men jeg troede på kærlighed. Og for mig var det alvor med Jaïd, jeg smeltede som is for solen, når jeg var sammen med ham. For ham var jeg billigt skidt, men det fandt jeg først ud af senere.”

Fortælleren er Samira Bellil. I bogen ”I gruppevoldtægtens helvede” (*Dans l'enfer des tournantes*) fortæller hun om den gruppevoldtægt som kæresten lod hende gennemleve. Efter at have rost hendes nye støvler inviterer han Samira ned i et kælderrum udstyret med en madras, der, som det viser sig senere, er blevet brugt af mange andre til det samme formål. Hun indvilger i at have sex med kæresten, han byder på morgenmad og giver hende 10 francs – og beder hende være venlig over for sine venner. Udenfor venter tre venner, der betjener sig af hende den følgende nat.

Efter denne episode blev hun betragtet som et seksualobjekt og blev atter voldtaget. Hun blev udstødt af sin familie og af de fleste af sine veninder.

Hun anmeldte først voldtægterne da tre af veninderne fortalte, at de også var blevet voldtaget af en af hendes overfaldsmænd.

”Nej, jeg vil dele ulykken med andre. Der er ingen grund til at jeg skal leve med det alene” er Samira Bellils forklaring til sig selv i efterordet for at skrive bogen om hvad hun blev udsat for. ”Ingen ville lytte til mig, da jeg havde brug for det, nu skal

man læse det. ... Jeg vil ikke hævne mig, det er længe siden den tanke forlod mig. Men enhver skal kunne vide hvilket mareidt jeg har været igennem. ... I kraft af denne bog har jeg fundet en form for værdighed. Der er ikke gået en dag hvor jeg ikke har tænkt på ydmygelserne. Jeg er holdt op med at se mig selv som offer. Jeg er nu Samira, jeg er 29 år gammel. Jeg tror på livet og jeg håber på lykken. Jeg har gjort hvad jeg kunne for at blive i stand til at finde den."

TAVSHED ER DEN SJETTE SANS

Samira Bellil fortæller i bogen om hvordan pigerne afstår fra at fortælle om hændelserne af frygt for at få ødelagt deres ry. 'Tavshedens lov er vores sjette sans' siger en graffiti i et af kælderrumme. Følelsen af trykkende skyld og afsky, hvordan familien afviser hende og om hvordan rygterne i kvarteret fik hende til at søge tilflugt i alkohol og stoffer.

Hendes vidnesbyrd viser hvordan den seksuelle vold banaliseres og institutionaliseres i byens tunge kvarterer og i forstæderne. Eller om hvordan det simplificeres til at være et spørgsmål om magt og dominans. I disse omgivelser er den tortur som pigerne udsættes for ikke bare fysisk, men også moralsk: Ødelagt ry, skam og ydmygelser er deres daglige kost.

Bogen, som er resultatet af en lang terapi, har været Samira Bellils vej ud af skammens fængsel. Hun har brudt tavsheden.

SOCIALT LIMBO

De berørte forstæder blev bygget som små byer i oplandet til Paris, Lyon og Toulouse i 1960'erne, igangsat af progressive politikere der ville give det bedste til den voksende gruppe af indvandrere fra Nordafrika, Afrika syd for Sahara, Tyrkiet og Caraibien. Byggerierne endte som ghettoer for den laveste sociale klasse, nemlig de uuddannede og arbejdsløse uden forvaltningens eller offentlighedens opmærksomhed eller interesse. De unge lever i et socialt limbo.

I ghettoerne ses, parallelt med den soci-

ale forarmelse, en særlig form for radikal Islam hvor kvinderne tvinges til at bære slør, forlade uddannelsessystemet og gifte sig tidligt.

Unge mænd etablerede sig som selvbestaltede overhoveder for 'familier' eller grupper af andre unge idet de gjorde brug af mandlige attituder, dels overtaget fra gammel muslimsk kultur, dels fra den medialiserede vold og pornografi. Pigerne skulle tjene 'herrerne' og blive i hjemmene. Hvis ikke de gjorde det, blev de betragtet som horer, ludere og billige tøser, som kan bruges og misbruges efter behag, også selvom de gør modstand.

Disse unge mænd ville måske for 10-20 år siden have brændt dæk i gaderne og tyranniseret en bydel med hærværk. I dag har udtryksformen ændret sig. I dag vendes de unge mænds vrede mod kvinderne og realiseres i kælderrum på slidte madrasser.

I de fleste tilfælde undgår voldsudøverne at tage pigernes mødom, hvorfor de ikke selv anser overgrebene for at være respektløse.

En 15-årig pige bliver overfaldet af 18 jævnaldrende drenge, en anden 15-årig bliver voldtaget af syv unge mænd som hun tror sine venner. En 11-årig pige bliver slået og voldtaget systematisk af 12 forskellige drenge igennem et års tid.

En pige tvinges til andre former for seksuelt samkvem end samleje med adskillige for hende ukendte drenge i et metro-tog (uden at de øvrige passagerer griber ind).

Ofrene er ikke kun muslimske piger, men enhver som udtrykker en moderne livsstil – og som befinder sig på et forkert sted, dvs. i forstæderne, dem hvis postnummer starter med 92 eller 93.

Voldtægter har fundet sted på toilettet i en retsbygning, i pigernes hjem, mellem skraldespande, men oftest i kælderrum til boligblokkene, et mærkeligt ikke-sted hvor hændelser finder ikke-sted. Pigerne er tavse med deres oplevelser, de lever alene med angsten, krænkelsen, ydmygelsen, for de ved meget vel at deres beretninger ikke vil blive troet, eller vil blive tiet ihjel og at de i bedste fald vil få at vide at de selv var ude om det, fordi de havde forladt deres bolig eller klædt sig udfordrende.

'GÅ-PÅ-OMGANG'

De unge og deres familier betragter i grunden ikke den krænkelse pigerne udsættes for som kriminel. Undersøgelser viser at hverken ofrene for voldtægten eller voldtægtsmændene ved at handlingen er strafbar.

Begrebet for gruppevoldtægt, 'tournant', kan bedst oversættes med 'gå-på-omgang' (som man gør med en joint). I sig selv har ordet ingen indikation af krænkelse, men signalerer at pigerne selv er ude om det, at de selvvalgt – i kraft af deres make-up, tøjvalg og måske hang til at gå ud, at danse – er et jagtbytte. Ved anklager om voldtægt forsvarer de unge mænd sig med at pigerne selv er ude om det, de er billige tøser.

Man har ikke sikre tal på krænkelse af de unge kvinder. Man mener at antallet siden 1999 er steget med 15-20% pr. år. Omkring 10% bliver anmeldt, dette tal er dog stigende i takt med den øgede opmærksomhed og forvaltningens initiativer.

HADET OG HAJEN

Den franske film 'La Haine' (Hadet) af Mathieu Kassovitz vakte i 1995 opmærksomhed. Den handlede om en gruppe unge i et forstadsmiljø som fastholdes i en ond cirkel og som i en nedadgående spiralsk bevægelse drives mod deres egen udslættelse. Trods filmens præcise budskab gav den ikke anledning til politisk opmærksomhed i forhold til grobunden for spildt ungdom.

I 2000 kom filmen 'La Squale' (Hajen) baseret på virkelige hændelser, fortalt til læreren – og instruktør af filmen – Fabrice Genestal og spillet af skolebørn, i virkelige skolemiljøer. Filmen starter med en gruppevoldtægt og er en loyal gengivelse af børnenes fortællinger: Det starter med at en fyr nærmer sig en pige. Så byder han hende på noget at drikke. Han overtaler hende måske til at kysse sig. Pigen er skrøbelig, ubeskyttet og måske på flugt fra de bindinger hendes miljø udgør. Hun følger drengens overtalelse. Han siger at hun skal være sød, ellers fortæller han hendes familie/venner/nabola-

get om hende. Så siger han at hun skal være sød ved hans venner.

Tricket er, siger Genestal, at isolere ofret. Når hun først er blevet anset for at være 'nem', vil ingen hjælpe hende, selv ikke andre piger. Selv piger kan finde på – efter krav fra fyrene – at udlevere en pige til gruppevoldtægt.

Også denne film gav anledning til en rystelse blandt biografgængerne, men heller ikke den satte sig politiske spor. Der skulle mere til før offentligheden og forvaltningen fik øjnene op for den voldelige og ydmygende undertrykkelse af kvinder i de glemte ghettoer. Først Samira Bellils bog der i lange tider lå på bestsellerlisten. Dernæst nok en episode:

En ung kvinde, den 17-årige Sohane Denziane, slog op med sin kæreste. Han satte ild til hende i en trappeopgang og ingen kom hende til hjælp da hun fik kæmpet sig ud på det åbne areal. Hun døde af sine forbrændinger. I Vitry-sur-Seine, få stationer fra det nye nationale bibliotek.

'HVERKEN HORE ELLER TJENERINDE'

Otte unge kvinder sluttede sig sammen, heriblandt Samira Bellil, og begyndte at turnere i Frankrig under sloganet: 'Hverken Hore eller Tjenerinde' (Ni Putes Ni Soumises). Ifølge fortællingerne vidste de unge kvinder ikke hvad de gjorde, men de havde fået nok. "Vi var skidebange," fortæller Safia Lebdi, "vi var på vej ind i noget vi ikke vidste hvad var. Seksualitet har altid været et følsomt emne i de kvarterer, hvor kvinderne lider overlast. Den feministiske måde at tænke på er aldrig nået ud til ghettoerne. De unge mænd har intet, de er frataget alt håb, de er uden fremtid. Det eneste de har tilbage er deres virilitet."

Den fem uger lange turné nåede rundt til 20 byer, og den sluttede med en demonstration med 30.000 deltagere i Paris den 8. marts 2003. Repræsentanter for gruppen blev modtaget af premierministeren Jean Pierre Raffarin, som indarbejdede deres budskaber i den kommende store nationale begivenhed.

Den 14. juli 2003 – den franske natio-

En ny-feministisk gruppe, med baggrund i gruppevoldtægter af unge nordafrikanske minoritetskvinder, er broget igennem lyd-muren i Frankrig. Her ses de såkaldte NPNS-kvinder ved en stor demonstration i Paris (Ni Putes Ni Soumises = hverken hore eller tjenerinde). Foto: Jean-Jacques Datchary/ABACA/POLFOTO

naldag, Bastilledagen – blev der sat 14 plakater på søjlerne foran Nationalforsamlingen med front mod Concordepladsen. Der var en moderne udgave af 'Marianne', kvinder med klare faste blikke, en sikker seksuel udstråling uden frivolitet.

Den ny-feministiske gruppe – i det daglige kaldt NPNS – har denne opfordring til nationen:

- Hold op med at moralisere: vores forhold er blevet værre. Medierne og politikerne har intet gjort, eller meget lidt.
- Hold op med at se os som stakler: vi er trætte af at folk taler vores sag.
- Ikke mere retfærdiggørelse af undertrykkelse begrundet med retten til 'kulturelle forskelligheder'.
- Ikke mere tavshed i den offentlige debat om vold, fattigdom og diskrimination. 'Hverken Hore eller Tjenerinde' fik ikke blot pressens opmærksomhed, men også politikernes. Den franske nationalforsamling har vedtaget de følgende fem initiativer:

- En oplysende guide der fortæller om respekt. Til uddeling i de berørte boligblokke og skoler.
- Etablering af 'Sikre huse' fjernt fra de berørte boligblokke hvor piger og kvinder i anonymitet kan søge hjælp eller opholde sig.
- Oprettelse af seks pilotprojekter hvor kvinder kan komme til orde.
- Organisering af træningsprogrammer hvor kvinder kan udvikle selvtillid og deres individuelle evner.
- Opbyggelse af særlige faciliteter i politistationerne for kvinder der har været udsat for vold.

Ovenstående initiativer tjener til at beskytte og hjælpe pigerne til deres dagligliv i ghettonen. Den ny-feministiske bevægelse kan styrke pigerne i deres selvforståelse og til formulering af deres rettigheder.

Men et endeligt opgør med 'gå-på-omgang'-voldtægterne fordrer også en opmærksomhed mod udøverne, de arbejdsløse, de spildte unge mandeliv.